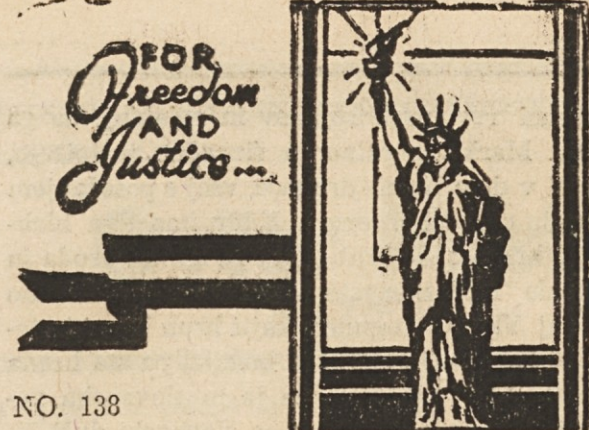

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10031

1-13-1

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, JULY 21, 1966

STEV. LXIV — VOL. LXIV

Hanoi bo sodil letalce v duhu "humanosti"

Po izjavah zastopnikov Severnega Vietnama bo ta postavil ameriške ujetelce letalce pred sodišče, pa jih ne bo obsodil na smrt.

WASHINGTON, D.C. — Po vestih iz Prage in Peipinga sta tamkajšnja se v ernovietnamska poslanka izjavila, da bo Severni Vietnam postavil ujetelce ameriške letalce pred sodišče kot "vojne zločince" v smislu nacističnih vojnih zločincev v Nuerenbergu na Nemškem jeseni 1945. Hanoi izjavlja, da ameriški letalci niso vojni ujetniki, ker Združene države Severnemu Vietnamu niso nikdar uradno napovedale vojne.

Po mednarodnih dogovorih o vojnih ujetnikih ne smejo biti ti izpostavljeni nobenim osebnim izpadom in maščevanju, v kolikor so izpolnjevali ukaze svojih vlad. V Nuerenbergu so postavili načelo, da vojak ne sme izvesti ukaza, ki bi bil sam po sebi zločin. Če to stori, je za dejanje osebno odgovoren. Ameriški letalci so izvajali in izvajajo le ukaze svojih predpostavljanih, osebno torej ne morejo biti za ta dejanja odgovorni. Po ustavi ZDA ima pravico vojno napovedati le Kongres. Ta tega v pogledu Severnega Vietnama ni storil, severnovietnamski tožilec utegnejo torej ujetelce letalce tožiti, da so vodili proti Severnemu Vietnamu "nezakonito" vojno!

Predsednik Severnovietnamske ljudske republike Ho Ci Minh je menda privatno dejal, da vodi njegova vlada "humanitarno politiko" do ameriških ujetih sovražnikov. Po tem sodeč bi torej izgledalo, da bo Severni Vietnam dejansko postavil ujetelce ameriške letalce pred sodišče, pa jih v skladu s "humanitarno politiko" ne bo obsodil na smrt ali vsaj ne izvršil take obsodbe nad njimi. Tako bo svojo grožnjo izvršil v pogledu obsodbe "vojnih zločincev", ne bo pa izzval "odgovora" Združenih držav, pred katerim je Hanoi dobil vrsto resnih svaril.

Krizo imajo tudi v San Marinu

SAN MARINO, It. — San Marino spada med najmanjše, pa najslabše republike na svetu. Leži na malem hribočku južno od Ancone. Pred leti je zabavala ves svet z revolucijo proti komunističnemu režimu. Po padcu rdečega režima l. 1957 je prevzela vlado koalicijska krščanskih demokratov in socialnih demokratov.

Sedaj so krščanski demokrati odpevali koalicijsko. Niso namreč več zadovoljni s predlogom socialnih demokratov, da bi imeli glasovalno pravico tudi državljani, ki stalno živijo zunaj republike, največ v Anconi. Sedanja kriza pomeni začetek volivne kampanje za nove volitve.

Vremenski
prerok
pravi:

Jasno in milo. Najvišja temperatura 75. Ponoči najnižja 50.

Novi grobovi

Agnes Krall

Včeraj je umrla na domu svoje hčerke Mrs. Agnes Mahnich na 19412 Kildeer Avenue 94 let stara Agnes Krall, roj. Kobe v Uršnih selih v fari Toplice pri Novem mestu na Dolenjskem, od koder je prišla v Ameriko l. 1892, vdova po l. 1934 umrlem Charlesu, mati pok. Charlesa, Agnes Mahnich, Henryja, Genevieve Gorjup (Hampton, Va.), pok. Anthonyja in pok. Dominičica, 7-krat stara mati, 15-krat pramati, sestra Antona Kobeta, Jerryja Kobeta in Frances Judež (vsi že mrtvi). Bila je ustanovna članica Društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ, Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti, Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Podr. št. 10 SZZ in Woodmen of the World No. 110. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 8.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na pokopališče sv. Pavla.

Gvatemalski gverilci še nočejo mirovati

GVATEMALA CITY, Gv. — V republiki Gvatemala je sicer novi predsednik Montenegro prevzel oblast in ni naletel na ovire pri poslovanju od strani gvatemalskih konservativnih krogov, toda gvatemalski gverilci še niso s tem zadovoljni. Pravijo, da nimajo prav ničesar proti novemu predsedniku Montenegro — saj so ga izvolili levičarji — toda nič ne verjamejo vojaškemu krogu.

Gverilci trdijo, da so vojaški krogi, ki so odgovorni za 28 političnih umorov, ki so se zgodili pod režimom vojaškega diktatorja Perlate, še zmeraj vse-mogočni v deželi in da se jih Montenegro mora bati, ako hoče ostati na vladi. Zato je gverilsko vodstvo sklenilo, da bo še naprej odbržalo svoje čete pod rožjem in nastopalo proti vsaki brutalnosti, ki si jo bodo dovolili reakcionarni gvatemalski častniki.

Gverilci bodo torej priznavali režim predsednika Montenegro, toda bojevali se bodo proti obstojnosti vojaških krogov. Deželi bo to razlikovanje malo pomagalo, ker ne bo nikoli vedela, kdaj bi gverilske akcije utegnile delati nemire v deželi.

Atlantski svet želi NATO v novi podobi

WASHINGTON, D.C. — Atlantski svet je posebna ameriška organizacija, ki jo vodijo ugledni Amerikanci, ki kaj pomenijo tudi kot svetovalci naši administraciji. Vodilna osebnost je trenutno general Norstadt, ki je bil dolga leta poveljnik NATO v Evropi.

Svet je ravno sedaj objavil svoje poročilo, ki v njem trdi, da se je sedanja oblika NATO preživela, kajti v Evropi ni sedaj nobene vojne nevarnosti več. Zato naj pa NATO postane organizacija, ki naj se briga za gospodarsko in politično preobrazbo Evrope. Svet tudi misli, da je treba bremena za NATO na novo razdeliti. Zdi se mu namreč, da nosi Amerika preveč stroškov zanjo, čeprav je ameriška varnost veliko manj odvisna od NATO kot na primer evropska.

Stališče atlanskega sveta bo imelo svoj vpliv tako na vodstvo NATO kot na pogajanja med NATO in Francijo.

Ruski prostovoljci za raket SAM v Vietnamu?

DUNAJ, Avstr. — To je eno najbolj poučenih prisluškovališč dogodkom in razmeram za železno zavezavo. Po nedolženih potih, pa tudi po diplomatskih kanalih prihajajo vesti in novice, velikokrat prav po želji vodnikov komunističnih dežel in v njihovi "prireditbi". Včasih je prav težko ločiti v teh poročilih pleva od zrna, resnice od polresnice in namerne laži.

V vseh satelitskih državah so v zadnjem času precej v skrbeh zaradi neuspešnosti ruskih protiletalskih SAM raket v Vietnamu. Po splošni sodbji so te rakete učinkovite, le slabo izšolanje severnovietnamskih moštvo, ki jih uporabljajo, naj bi bilo krivo neuspehom. Zato naj bi se bili odločili v Moskvi, in menda celo v nekaterih satelitskih državah za pošiljatev njihovih "prostovoljcev" v Vietnam.

Ruski "prostovoljci" v Severnem Vietnamu bi zapletli Sovjetsko zvezo globlje v vietnamsko vojskovanje, kot je to sedanjim gospodarjem v Kremlju všeč. Zato še vedno ni gotovo, ali se bodo ti odločili za tak korak ali ne.

Kongresnik predložil preiskavo značaja sodnika Vrhovnega sodišča W. O. Douglasa

WASHINGTON, D.C. — Član Vrhovnega zveznega sodišča 67 let stari W. O. Douglas se je pretekli teden poročil s 23 let staro C. H. Friday, potem ko se je komaj dobro ločil od svoje tretje žene. Njegove ženitve in ločitve zakonov so postale predmet javne razprave. Kongresnik G. W. Andrews, demokrat iz Alabame, je v Predstavniki domu predložil posebno resolucijo, katera zahteva preiskavo "moralnega značaja" vrhovnega sodnika W. O. Douglasa.

"Če bi se izkazalo, da je on mož slabega značaja..." je dejal kongresnik, "naj bi bil odstavljen..."

Umori za obrambo časti poslej le navadni umori

RIM, It. — V južni Italiji so bili umori za obrambo časti, ko je mož ubil zapeljevalca svoje žene, brat zapeljevalca svoje sestre, oče svoje hčerke, v očeh naroda skozi stoletja dolžnost. Zato jih je zakon smatral sicer za zločin, vendar jih je kaznoval veliko milejše kot običajne umore. Za umor v obrambo časti je bila najvišja kazen 5 let zapor, za običajni umor dosmrtna ječa ali celo smrt.

Čas in razmere so se začele spreminjati tudi v Italiji. Nekdanja trdna morala je začela popuščati, novi duh "sproščenosti" je začel prodirati tudi v trdno v tradicijah živeče predele južne Italije in Sicilije. Tako se je pravosodni minister odločil in predložil parlamentu spremembo zakona, ki umor za obrambo časti izenačuje z navadnim umorom.

Pobeg s poročenim je zločin v Ugandi

ENTEBBE, Uganda. — Parlament je odobril zakonski predlog, ki napravlja pobeg s poročenim ljubimcem ali ljubico za zločin. Za prvi tak prestop je predviden zapor do enega leta, globa 10 šilingov (\$1.40) in odškodnina 30 šilingov (\$4.20) prizadetemu možu, oziroma ženi. Kaznim za ta "zločin" so podvrženi tako moški kot ženske.

WILSONOVA VLADA REŠUJE BRITANSKO GOSPODARSTVO

Včeraj je britanska vlada objavila vrsto odredb, ki naj rešijo britansko gospodarstvo iz sedanje krize in vrnejo funto ugled in veljavo v svetu. Uvedla je med drugim zamrznitev cen, plač in dividend.

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade Harold Wilson je včeraj objavil ostre gospodarske ukrepe, ki utegnejo priversti Veliko Britanijo v razdobje največjega varčevanja in omejitve v letih po drugi svetovni vojni, pa imeti svoj vpliv tudi na NATO. "Prišel je čas za vsakega izmed nas, da zasluži svojo polno dnevno plačo s polnim dnevnim delom," je dejal Wilson preko radia sinoči svojim rojakom. V parlamentu je preje objavil zamrznitev plač, cen in dividend ter omejil izdatke za 2 milijona, da bi rešil funt.

Poldrug bilijon hočejo prihraniti pri izdatkih doma, pol bilijona pa pri oboroženih silah, največ pri "Renski armadi" v Zahodni Nemčiji, ki v okviru NATO pomaga čuvati mejo svo-bodne Evrope proti vzhodu. Finančni minister je danes odpo-toval v Bonn, da se tam pogovori o tem vprašanju s zahodno-nemško vlado.

Glavni Wilsonov sodelavec na gospodarskem področju George Brown, ki je močan zagovornik rasti britanskega gospodarstva, je v začetku hotel stopiti iz vlade in sprožiti s tem vladno krizo, pa se je nato pomiril in obljubil svoje sodelovanje pri naporu za uspeh Wilsonovih ukrepov. Proti tem se je javno izjavil Frank Cousins, vodnik Unije transportnega in splošnega delavstva, najmočnejše unije v deželi. On in njegovi sodelavci nočejo sprejeti zamrznitve plač. Cousins je bil v vladi, pa je izstopil, ker ni maral pristati na politiko omejevanja delavskih zahtev po višjih plačah.

Celoten vladni program za utrditev gospodarstva obsega v glavnem tele ukrepe: zmanjšanje izdatkov vlade doma za 1.4 bilijona dolarjev, v tujini za 426 milijonov; poziv k zamrznitvi plač, cen in dividend, uvedbo posebne 10-odstotne trošarine na pivo, vino, žgane pijače, olje, gasolin, obleke in drugih vsakdanjih potrebščin; 10-odstotni dodatni davek za one s preko \$14,000 letnega dohodka; nova strožja navodila za kupovanje naroke in zmanjšanje vsote, ki jo smejo Britanci porabiti v tujini na enkratni poti tja od

Iz Clevelanda in okolice

Farni karneval—

Včeraj se je začel na šolskem dvorišču in avditoriju pri Sv. Vidu vsakoletni karneval in bazar. Danes nastopita Janez in Lojze, igrali bodo pa tudi "Veseli Slovenci". Vsak dan so na prodaj v dvorani domači krofi! Nocoj oddajte kupon iz torkove številke AD.

Pozdravi —

Mrs. Mary Makovec in Mrs. Mary Nosan pošiljata svojim prijateljicam pozdrave s križarjenja po Velikih jezerih z ladjo S. S. South American.

Težko bolan—

Rojak Frank E. Lunka s 15413 Lucknow Avenue je bil operiran. Obiski niso dovoljeni. Če bi bil kdo od njegovih znancev darovati zanj kri, naj kliče Mrs. Lunka IV 1-1229 dopoldne.

Urad zaprt—

Dr. L. Ukmar bo od 24. julija do 8. avgusta izven mesta. Njegov zdravniški urad bo v tem času zaprt.

Popravek—

Pok. Joseph Mlakar, o katerega smrti smo poročali včeraj, je bil star 72 let in ne 82, kot nam je bilo napak sporočeno.

Zadušnica—

V nedeljo ob 11.45 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Frances Champa ob 2. obletnici smrti.

K molitvi—

Članice Podr. št. 10 SZZ so vabljene jutri ob sedmih zvečer v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Agnes Krall.

Baragovi romarji pri papežu—

Baragovi romarji so bili včeraj sprejeti pri sv. očetu v Castel Gandolfo. Indijanca, ki sta z njimi, sta izročila papežu Baragovo plaketo ob velikem navdušenju vseh romarjev. Danes so romarji na obisku v Assisiju in Loretu ter gredo dalje v Benetke. V nedeljo bodo na Sv. Višarjah. Vsem prijateljem in drugim rojakom pošiljajo pozdrave iz Rima.

Senat odklonil dveletni načrt podpiranja tujine

WASHINGTON, D.C. — Senat je z 48:35 glasovom zavrnil predlog za dveletni načrt podpiranja tujine in tega omejil na eno leto. Predsednik zunanje-političnega odbora Senata Fulbright je ob tej priložnosti svaril, da bi bilo "zelo tvegana velika nevarnost", če bi se odrekli vsakoletnemu pregledu podpiranja tujine, "dokler administracija ne objasni svoje politike v Aziji".

Dejal je, da so sicer časi Teddya Roosevelta že davno mimo, toda zdi se, da sedanja vlada ZDA še vedno ceni njegovo navodilo o "debeli palici in korenju" v svoji zunanji politiki. Senator je dejal, da on noče prispevati "korenja".

Sen. F. J. Lausche, ki je videl, da bo predlog za dveletni načrt pomoči propadel, je skušal rešiti dveletni načrt vsaj za pomoč Latinski Ameriki. Njegov predlog je propadel v razmerju 64:23.

— Malaria je običajna bolezen v 13 državah Unije.

ravajo izvesti Francozi na preskuševališču v južnem Pacifiku skupno 6 atomskih bomb, od tega vsaj eno obogateno z materijalom za vodikovo bombo.

Koča Popović postal tarča beogradske politike

CLEVELAND, O. — Jugoslavija je letos srečna dežela, ne pozna ne pasjih dni ne nove kiših kumar, vsak dan ima nove politično senzacijske, ki zabava vse, od diplomatov do beogradske glavne ulice na Kalinegdanu.

Koncem tedna je postal znani komunist Koča Popović središče vsega javnega zanimanja. Postal je Rankovićev naslednik, to se pravi podpredsednik Titove republike in naravno tudi kandidat za Titovo nasledstvo. Za podpredsednika ga je izbral Titov parlament, ki mu predseduje Kardelj. Pri volivnem postopku je pa Kardelj doživel malo blamažo. Glasovanje se je vršilo z dviganjem rok. Ko so bile roke v zraku, je Kardelj izjavil, da je "večina" za Popovića; takoj so se pa poslanci oglasili in začeli trditi, da so vsi glasovali za Popovića, da je bil torej soglasno izbran. Kardelj je moral to molče priznati. Hudobni jeziki trdijo, da si je Kardelj namenoma

izmisli "večino", da vsaj tako pove, da mu ni prav, da ga je celo Popović spravil ob up, da bi on (Kardelj) bil postavljen za podpredsednika.

Popović je bil v parlamentu soglasno izvoljen, toda v javnosti so se takoj pojavili kritiki od različnih strani. Ne klanjajo se mu pristaši zaprtega Djilasa, vse njegove napake pa spravljajo v promet Rankovićevi prijatelji in ti ne vedo ravno malo o novem podpredsedniku. Do kosti ga bodo seveda obrali v Zagrebu, deloma tudi v Ljubljani, posebno pa v Vojvodini, kjer še Vojvodinci niso pozabili, kako jih je "osvobajal" l. 1944-1945 kot poveljnik druge partizanske armade. Zahodna Nemčija ga je radi tega na pritisk vojvodinskih švabov proglasila za vojnega zločinca.

Popovićevi kritiki mu najbolj očitajo njegovo poreklo. Je namreč sin bogatega beogradskega trgovca in bankirja, tipičnega cincarja, ki si je znal prav na

kapitalistični način pridobiti premoženje. Od tega je imel korist tudi Koča, kajti drugače ne bi mogel študirati v Parizu. Tam se je zaveroval tudi v komunizem, šel v Spanijo na državljansko vojno, potem se pa hitro obesil na Tita in mu verno služil, najprvo med vojno na frontah, potem kot šef generalnega štaba in končno kot Titov zunanji minister. Zakaj je pustil aktivno diplomatsko službo, še ni prišlo na dan. Sedaj seveda trdi Titova okolica, da je to storil v znak protesta, ker se je Ranković vmešaval v njegove posle.

Tovariš Popović je pa ohranil še vse navade buržujskega življenja, čeprav seveda ne nasprotnje tudi njegova žena Olga, ki je hči bivšega jugoslovanskega kraljevega zunanjega ministra Ninčica. Slučaj Koča Popović-Olga Ninčić lepo slika, kako je marsikatera družina iz beogradske čaršije srečno preseljala od kralja Petra na tovariša Tita. Beogradska ulica na tega Popo-

viću nič ne zameri. Na prvi pogled ji je Popović bolj simpatičen kot Ranković. Sicer pa prvi vtisi ne morejo biti podlaga za končno sodbu.

Vsekakor Popović spada med nadarjene Titpve diplomate in je kar dobro shajal s tujimi poslaniki v Beogradu. V svoji zunanji politiki je večkrat pokazal nagnjenja k liberalni politiki, držal se je pa pri tem zmeraj mej, ki jih je zanj postavljajl Tita. Tuji diplomatje upajo, da ga jugoslovanska domača politika ne bo prisilila, da bi spremenil svojo taktiko.

Titova propaganda je seveda napela vse sile, da naslika Popovića doma in na tujem kot vzornega komuniste in poudarja njegovo razgledanost, sposobnost in okretnost. Ali bo pa Popović mogel kaj prispevati k rešitvi krize, ki sedaj mori jugoslovanske komuniste, to je seveda odprto vprašanje.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 138 Thurs., July 21, 1966

"Teden ujetih narodov"

Od časa predsednika Eisenhowerja, ko je njegov državni tajnik J. F. Dulles budil upanje, da bo Zahod osvobodil po komunizmu zaslužene narode srednje in vzhodne Evrope, imamo vsako leto v vsej deželi "teden ujetih narodov", ki ga proglasi predsednik ZDA v soglasju z zadevno posebno resolucijo Kongresa.

Ta "teden ujetih narodov" naj bi pokazal narodom Albanije, Bolgarije, Češke, Slovaške, Estonije, Litve, Latvije, Poljske, Romunije, pa tudi komunizmu podjarmljenim narodom in ljudstvom drugod po svetu, da Združene države in z njimi ostali svobodni svet na nje ni pozabil, da ima še vedno cilj pomagati jim do svobode in neodvisnosti. Letos je ta teden od 17. do 23. julija, torej prav te dni, zato je prav, da se ga spomnimo tudi v našem listu, četudi naša domovina v zadnjih letih ni navajana med "ujetimi narodi", kot da ne bi bila pod komunistično diktaturo.

Združene države in njihovi zavezniki se niso dejansko nikdar odločili za kako križarsko vojno proti komunističnim državam, oziroma proti komunističnim diktaturam v njih, ampak so se postavili po robu Sovjetski zvezi in z njo zvezanimi komunističnimi državami v Evropi proti poskusom širjenja njihovega državnega in družabnega reda v še svobodne države Evrope, ter proti Kitajski, ki je skušala uvesti komunizem v vsej Koreji in vsej nekdanji francoski Indokini. V Evropi je temu cilju služil NATO, v jugovzhodni Aziji naj bi bila to naloga SEATO, na ozemlju med obema pa CENTO. Latinsko Ameriko naj bi varovala pred komunistično nevarnostjo, sovjetsko in kitajsko, Organizacija ameriških držav. Vojaška zavezništva in politični dogovori naj bi kot obroč zadrževali napredovanje od Sovjetske zveze in komunistične Kitajske podpirane in vodene komunistične "revolucije".

Združenim državam je uspelo s pomočjo NATO dejansko ustaviti napredovanje komunistične napadalnosti v Evropi, delno tudi na področju CENTO, vendar tam bolj po njihovi lastni moči, kot moči omenjene obrambne zveze. Sovjetska zveza se je pod Hruščevim odločila za mirno sožitje s svobodnim svetom, če ji ta prizna njene dosedanje osvojitve in ne skuša podirati njene oblasti v državah komunističnih diktatur v srednji in vzhodni Evropi. Njegovi nasledniki so pri tej politiki ostali in nekateri trdijo, da bi jo radi delno še razširili, da ni vojskovanje v Vietnamu znova napelo odnose med Združenimi državami in komunističnim svetom. Sovjetska zveza se javno še vedno zavzema za "narodno-osvobodilne vojne", dejansko pa se jih ogiba, ker se ne bi rada zapletla v kak večji vojaški spopad z Združenimi državami. Sedanji vodniki Sovjetske zveze so pod močnim pritiskom prebivalstva, ki zahteva izboljšanje življenjskih okoliščin, več vsakdanjih dobrin, boljše življenje. To je mogoče le, če gre večji del narodnega dohodka za te namene namesto za oboroževanje.

Rdeča Kitajska je še sredi revolucije, hoče ohraniti njeno udarnost in se žene za komunistične revolucije po vsem svetu. Začela je ostro napadati Sovjetsko zvezo, ki se po njenem mišljenju odreka revoluciji in usmerja svoje napore v dvig življenjske ravni domaćega prebivalstva. Združene države so odločene ustaviti kitajsko napadalnost v Vietnamu, kot so jo pred dobrim desetletjem v Koreji. Po udarjajo pri tem stalno, da ni njihov namen uničiti komunističnega režima v Severnem Vietnamu, hočejo le ohraniti Južni Vietnam svobodnemu svetu, kot je bilo to dogovorjeno v Ženevi leta 1954. Predsednik Johnson in njegovi sodelavci so prepričani, da bodo vodniki rdeče Kitajske spoznali, da sedaj ameriški sili niso kos, in se odločili za mir ali vsaj za premirje, kot ga imamo sedaj že 13. leto v Koreji.

V Afriki se komunizem doslej ni mogel nikjer prav vgnezditi, je pa dobil vsaj delno oporišče v Gvineji, Gani in v Tanzaniji, posebno na otoku Zanzibaru. V zadnjih dneh se zdi, da dobiva znova oporišče tudi v Burundiju v osrednjem delu vzhodne Afrike, kjer so komaj lani v januarju izgnali predstavnike rdeče Kitajske, ki so se mešali v domačo burundijsko politiko.

Na Zahodni polobli se je komunizem utrdil na Kubi kljub Monroeovi doktrini in Organizaciji ameriških držav. Od tam se je skušal razširiti še v druge države Latinske Amerike, pa ni imel pri tem trajnega uspeha. V Dominikanski republik in v Gvatemali in v Britski Gvajani je bilo parkrat že res nevarno, da se komunisti dokopljejo do oblasti, pa se jim je ta vedno izmuznila po nemali zaslugi Združenih držav, ki budno pazijo na razvoj v Latinski Ameriki, odkar se je Kuba spremenila v Sovjetsko oporišče na Zahodni polobli.

Predsednik ZDA, guvernerji in župani velikih mest še

vedno proglašajo "Teden ujetih narodov", toda misel na njihovo osvoboditev s silo je opuščena, Združene države so "ujete narode" pripravljene podpirati le moralno. To so očitno pokazale jeseni 1956, ko so se Madžari hoteli rešiti iz "ujetništva", pa so jim ruski tanki pokazali, da to ni tako enostavno. "Ujetim narodom" je ostalo edino upanje, da bo čas prinesel spremembo, da se bodo komunistične diktature same po sebi obrabile in postale bolj človeške. Razvoj zadnjih let v Sovjetski zvezi in satelitskih državah, pa tudi v Jugoslaviji, kaže do neke mere, da tako upanje ni čisto brez temelja in prazno. "Postopna osvoboditev" ne bo prišla naglo, tak razvoj je počasen. Morda bo prešlo več človeških rodov, predno bodo "ujeti narodi" po tej poti rešeni svojega "ujetništva". Nikjer pa seveda ni rečeno, da ne more priti do naglega preobrata, do naglega zloma komunističnih diktatur v eni ali drugi državi, le računati na to bi bilo napak.

BESEDA IZ NARODA

Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi

CLEVELAND, O. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti bo priredila v nedeljo, 31. julija, piknik na Slovenski pristavi, kjer bo toliko veselja in radovanja, da se bo vsak prav zadovoljnega počutil. Na programu bodo igre, petje in drugo. Vsa se še lahko spominja, kako prijetno je bilo lanskega leta na pikniku Slovenske šole, ko smo poslušali krasno starokrajsko zvonjenje, poslušali ubrano petje, kot ga znajo samo Slovenci zapeti ter občudovali prekrasne gredice cvetlic nasajenih okrog kapelice. Letos obeta biti piknik še zanimivejši, ker ga pripravlja odbor staršev otrok Slovenske šole in vodja šole č. g. župnik M. Jager je tudi že obljubil, da pride.

Ob petih popoldne bodo pete litanije pri Spominski kapelici na Orlovem vrhu, kjer se bomo zbrali in peli na čast Mariji, da se bo razlegalo po celi pristavi; bil pobožnost pri brezjanski Materi Božji bo v spomin na pokojnega č. g. kanonika ter msgr. J. J. Omana, ki je neznansko ljubil krasne Marijine pesmi ter bil vedno priuhoč, kadar so se zbrali slovenski rojaki pri Marijinih pobožnostih; tudi v nedeljo nas bo gotovo gledal doli iz nebes, ko bomo prepevali pobožne pesmi, ter nas blagorljal.

Ob njegovi smrti je Slovenska pristava darovala Slovenski šoli Marije Vnebovzete \$10 namesto venca pokojnemu monsignorju; že takrat, ko se je šola zahvalila za dar v Ameriški Domovini, je šolski odbor obljubil, da se bo Slovenska šola od Marije Vnebovzete spomnila na velikega Slovenca in prelata Omana s pobožnostjo na Orlovem vrhu; zato je to v ljudno vabljeni vsi njegovi nekdanji farani od Sv. Lovrenca, od Sv. Vida in od Marije Vnebovzete na sodelovanje pri tej spominski pobožnosti. To bo doživljeno, kakršnega smo doživljali, ko smo se poslavljali na rojstne domovine ter se priporočali na božjih potih Mariji v varstvo.

Na Slovenski pristavi, na tem koščku slovenske zemlje, blagoslovljene s trudom in znojem slovenske zavednosti, se bomo pri kapelici Marije Pomagaj zahvalili za vse milosti, ki smo jih prejeli od Matere Božje skozi življenje v novi domovini, zlasti pa še za milost, da smo ohranili svoje versko prepričanje ter ostali zvesti svoji veri in svojemu narodu.

Ernest Terpin

Iz Celovca pozdravljajo Mohorjane

CELOVEC, 12. julija. — Včeraj, na predvečer godu sv. Mohorja, je bila seja odbora Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Udeležili so se je odborniki, pa tudi nadzorni odbor, ravnatelj Družbe in zastopnik slovenskih izseljencev.

Na seji je bil potrjen jesenski knjižni dar. Tako lahko sporoči-

mo vsem udom v Ameriki in širini sveta, da bodo tudi letošnji jesen prejeli štiri lepe knjige. Za udnino 3 dolarjev — kot doslej — bodo prejeli v adventu: 1. Koledarsko knjigo Družbe sv. Mohorja za navadno leto 1967.

2. Za večernično povest je bila izbrana izvirna slovenska povest "Žena s Poljan", ki jo bodo mohorjani z veseljem brali do konca.

3. "Dachau". To knjigo, ki so ji dodane slike iz taborišča Dachau na Bavarskem, kjer je med vojno trpelo tudi veliko Slovencev, je napisal duhovnik, ki je živ dočkal konca zadnje vojne in osvoboditve.

4. Izreden dar vsem mohorjanom bo knjiga o koncilu "Cerkveni zbor in Slovenci". Ta spominska knjiga sama bo že vredna 3 dolarjev, saj jo bo krasilo veliko slik na boljšem papirju. Odbor je mnogo razmišljal, ali bi izdal tri ali štiri knjige. Letošnji knjižni dar je precej obsežen in drag; tako je udnina 3 dolarjev že cena stroškov knjig. Na Koroškem bo cena letošnjih knjig višja kot bo v Ameriki. Ker pa smo udom po svetu obljubili 4 knjige, ostaja odbor pri besedi, čeprav letošnje knjige Družbi ne bodo prinesle kaj dobička. Če bi pa kdo želel po Novem letu knjigo o koncilu, bo ta še enkrat dražja.

Zaradi tega se odbor obrača na vse ude po svetu, posebno v Združenih državah, in jih prosi, naj čimprej obnovijo letošnji udnino. Toplo se tudi priporoča za skromen dar. Čimprej bodo naročili letošnji knjižni dar, tem lažje bo Družba izdala letošnje redne knjige. Vse prijatelje Družbe poziva, da naj v svoji okolici priporočijo njene knjige in njene potrebe. Mnogo je še rojakov, ki knjig ne naročijo.

Odbor je nato razpravljal o svojem dijaškem domu, v katerem je bilo preteklo šolsko leto 130 fantov in 70 deklet. Zaradi podražitve je odbor prisiljen dvigniti vzdrževalnino, ki je edini vir, iz katerega se dom vzdržuje. Drugače tajejo v pogledu dijaškega doma Družbo skrbi, ker nima zadostnih prostorov, posebno ne vrta, in pa ni dovolj prefektov in prefektinj, ki bi skrbeli za mladino.

Mnogo je bilo razmišljanja na seji o sosednji hiši, ki je naprodaj. Ta priložnost, za katero — hvala Bogu — nasprotniki še niso postali pozorni, je edinstvena možnost, da se razširijo skromni prostori dijaškega doma. Dobila se je možnost, da dobi Družba za precejšnjo obrest sicer, vendar brž denar za nakup hiše. Hiša bo stala 100.000 dolarjev. Tega denarja Družba ne more prigrabitati ne iz prodaje knjig, ne iz dijaških domov, pa tudi ne iz obratovanja tiskarne. Vprašanje je torej bilo, kako zbrati med prijatelji vsako leto \$12.000, da bi lahko vračali najeto posojilo. Odbor se je končno odločil, da posojilo najame, hišo kupi in začne veliko akcijo med rojaki. Odločitev je bila težka, toda važni razlogi, verski in narodni, naključje to delo.

Zaključna dela v domu "Korotan" na Dunaju v redu potekajo. P. Ivan Tomažič, ki nosi skrb za ta dom, je že razposlal prijavnice za tiste, ki žele prihodnje akademsko leto v domu stanovati.

Ob koncu tega poročila se omenjamo, da poteka letos 115 let, odkar je bila ustanovljena po Slomškovi iniciativi v Celovcu Družba sv. Mohorja. Dne 27. julija 1851 so celovski rodoljubi izdali oklic, s katerim so povabili rojake, da naj se prijavijo kot udje "Družstva sv. Mohorja".

Vse ude in prijatelje — posebno po Severni Ameriki — odbor Družbe sv. Mohorja v Celovcu toplo pozdravlja.

Ob svežem grobu Franka Hočevarja

Euclid, O. — Ko gledam v duhu v preteklost in se srečujem z znanji, ki so odšli tja, od koder ni vrnitve, doživljam ločitev spet od enega, ki je svoj odtis dela dal za krščanske ideale pri Društvu Najsvetjega Imena Jezusovega, danes pokojnega Franka Hočevarja. V tem listu je bila objavljena vest o njegovi smrti. Vedeli smo, da mu bolezen pije njegove sile, saj je kmalu po upokojitvi leta 1956 prenehal biti aktiven pri slovenski sekciji Društva Najsv. Imena, kateri je bil tajnik od začetka do konca. Ko se je spojila z angleško poslujočo organizacijo, je prenehal biti aktiven, svoje delo je dovršil.

Ko zrem v duhu 30 let nazaj, takrat ko je Euclid bil "dolga vas", se je v tem času izvršilo toliko, da če bi kdo predvideval, kaj vse se bo na tem kraju v dobi 30 let napravilo, bi bilo preokovanje tako fantastično, kot se nam danes zdi, da bomo hoteli na počitnice na Mars. V tej dobi je pokojni Frank, ki je komaj star 13 let prišel v to deželo v Bridgeport, O., med prvotnimi naseljenci in razmerami izbistril svoj nazor, da je z bogatimi skušnjami kasneje znal o svojiti rojake in jih navdušiti za krščanske vzore.

Pokojnik je bil tudi veteran prve svetovne vojne. Ne vem, katero leto je v vsem znani aktivni delavki na društvenem, kulturnem in verskem polju, tu rojeni Miss Mary Macerol našel vredno družico in jo poročil. Znana nam je aktivnost, ki sta jo doprinesla v Euclidu. Če bi naselbina in naš narod imel več takih družin, slovenska beseda in čustvovanje ne bi bilo za dolgo dobo v prihodnost v nevarnosti smrti. Samo en primer: njun sin Frank, sedaj redovni brat Robert, OFM, v Lemontu, Ill., govori tako popolno slovensko, kot bi bil rojen na slovenski zemlji.

Če gledam nazaj, kakšni boji so se vršili med nami, da se odtrga ljudi od vere, so se strnile vse štiri slovenske faje, da so v Zvezi slovenskih društev Najsv. Imena imele enoten cilj: načelno živeti po veri in odbijati napade na Cerkev. Pokojni ni bil samo društveni tajnik Društva Najsv. Imena v Euclidu, ves čas je bil tudi tajnik omenjene Zveze. Kdo od živčih se ne spominja aktivnega življenja Zveze. Imeli smo četrletno sejo, vsakokrat v drugi fari, enkrat letno pa skupno sv. obhajilo v določeni cerkvi. O, bilo je takrat dosti aktivnosti in življenja! Nam vsem se stoji po tistih časih.

Pokojni Frank se je v tej organizaciji veliko udeleževal. Ker je obvladal enako dobro slovensko in angleško, je imel dober vpliv na stare in mlade. Vsi smo ga radi imeli. Imeli smo včasih vroče debate, posebno še v času vojne. Imel je svoje nazore. Kar je slutil, se je uresničilo, da bo namreč komunizem zavladal po tej vojni.

Ko sem gledal in krsti, kako mirno počivaš, ko sem se udeležil pogrebne sv. maše za Tebe, ki jo je daroval rev. Benedikt

Hoge, OFM, ob asistenci rev. Thomasa Hoge-a in rev. Marka Hočevarja, sem se življal v delo, ki si ga v svojem življenju opravil. Začutil sem vrzel, ki je s Tvojim odhodom nastala med nami. Za Tvoje delo naj Ti bo plačnik On, ki si v svojem življenju zanj toliko storil!

Iskreno sožalje družini in vsem prizadetim. Ohranili Te bomo v lepem spominu. Odpočij se od svojega truda in uživaj plačilo, ki Ti je odločeno! M. T.

Koncert mladine v Chicagu

Milwaukee, Wis. — V farni dvorani sv. Štefana v Chicagu je nastopil v soboto, 11. junija, z večernim koncertom slovenski mladinski zbor Lige K.S.A. Pesmi iz dvaintridesetih mladih grl in src obojega spola so bile zapete z vso pristnostjo mlade slovenske duše, ubrano in z lepo izgovarjavo. Pesmi so ustvarile prisrčen in tople stik s poslušalci. Teh na žalost ni bila polna dvorana. Zato pa so ti maloštevilni rojaki in rojakinje gledali in poslušali naše postavne pevce in zale pevke, poslušali njih lepo petje in uživali krasoto slovenske pesmi.

Koncert se je pričel z "Gaudeamus igitur" in je obsegal pesmi I. Ocvirka, M. Tomca, patra Vendelina Špendova, M. Renerja, A. Geržiniča, L. M. Škrjanca, Poldovskega, Mozarta, Rosinija, Fr. Ferjančiča, M. Fileja, Foersterja, Marolta in E. Adamiča. Po svoji sestavi je bil zelo zanimiv, posebno še, ker nam je odlični pevovodja p. Vendelin Špendov nudil za nas novi Geržičev Oratorij "Baraga" s solistom bas-baritonom Marijanom Ermanom in p. Vendelinovo kantato "Turki na Slevici". Ta nas je prijetno presenetila s svojo vzvišeno resnobo.

P. Vendelin je dokazal, da ima veliko smisla za muzikalno obdelavo literarnih tekstov. K lepe mu uspehu kantate "Turki na Slevici" sta mnogo doprinesla solista Marjan Erman in mezosoprano Marija Kranjc-Fischinger, ki sta vnesla mnogo iskrenega in toplega občutja. Kakor vedno, je tudi topot odlični pianist dr. Alfred Fischinger z lepo muzikalno dovršenostjo igral in spremljal pevce in solista. Razumljivo je, da je bilo vse delo in teža tega koncerta zopet na ramenih znanega slovenskega kulturnega delavca, marljivega pevovodje in skladatelja p. Vendelina Špendova. Vsem sodelujočim iskrene čestitke in topla hvala za lep slovenski pevski večer!

V osrednji točki sporeda je bil središče zanimanja mlad pevec, član čikaške opere, bas-bariton Marjan Erman. S svojim lepim šolanim glasom nam je zapel več različnih pesmi, za katere je žel veliko toplega aplavza. Poznalo pa se je v glasu, da je bil malce prehlajen. Na klavirju ga je spremljal z vso očetovsko ljubeznijo dr. Alfred Fischinger. Med pevci je treba posebej omeniti priznana slovensko mezosopranoistko Marijo Kranjc-Fischingerjevo, ki je za svoje pesmi kot solistka prejela nadošen aplavz od prisotnega občinstva. Ko pa je še v vsej nežnosti iz srca in duše zapela mило in prelepo pesem "Gor čez izaro", so ji bili poslušalci in poslušalke s solzami na licih zelo hvaležni za njeno lepo in občuteno predstavitev te pomembne slovenske pesmi. Naj jo ta pesem spremlja tudi v Washingtonu, D.C. Mlada in energična pianistka Mary Marcus je pevko z vso pazljivostjo spremljala na klavirju.

Obsto in delovanje Liginje slovenskega mladinskega pevskega zbora je zelo važen odraz interesa in veselja do pevskega udejstvovanja v Chicagu, — je odraz ljubezni do petja slovenskih pesmi. Zato je dolžnost

vseh rojakov in rojakinj, da ga moralno in finančno podpirajo, če ne drugače, vsaj s posejanjem koncertov. Kdor ima dva hlebca kruha, naj en hlebec proda in namesto njega kupi koncertno vstopnico, kajti kruh hrani le telo, petje in muzika pa sta hrana duše, in če je to slovenska pesem, je hrana slovenski duši.

Pri tem koncertu se je poslovalo od pevskega zbora in rojakov v Chicagu pevka Marija Kranjc-Fischinger, ki se bo s svojim močnem dr. Fischingerjem ml. za stalno naselila v Washingtonu, D.C. Ob tej priliki si je pevovodja p. Vendelin Špendov v svojem in v imenu mladinskega pevskega zbora toplo zahvalil pevki Mariji za vse dosedanje umetniško sodelovanje pri Sv. Štefanu. Zazel je vsi srečo in veliko uspeha na pevskega polju. Naj njen lep glas širi lepo slovensko pesem v občudovanje tudi v Washingtonu, D.C. Pozdravljena! L. G.

Drobne slovenske novice

Tretja knjiga "Ljudje pod bičem" izšla. — Te dni je pisatelj Mauser prejel z letalsko pošto iz Argentine 3. del svojega dela "Ljudje pod bičem", ki obsega 436 strani; vse tri knjige skupaj pa obsegajo čez tisoč strani. Cena knjige nam še ni znana.

"Makedonska unija" (Ob 1050-letnici sv. Klimenta Ohridskega). — O tem je predaval preteklo soboto zvečer, 16. t. m., v Buenos Airesu g. France Sodja, CM, bivši slovenski misijonar v Torontu, Ont., Kanada, sedaj v Argentini. Predavanje je bilo pod okriljem Slovenske kulturne akcije, in sicer je bil to njen peti kulturni večer v letošnji društveni sezoni.

"Meditacija za današnji čas". — To je naslov sicer kratkega, a globokega prispevka, ki ga je priobčil g. France Sodja, CM, v 10. številki letošnjega letnika "Glasa SKA".

"Slovenec v tujini." — Slovenci, ki živijo v Linzu na Donavi in v njegovi okolici, imajo že nekaj let svoje glasilo "Slovenec v tujini". Na "ta način poskušajo duševno oskrbovati svoje rojake, jim nuditi nekaj razvedrila, pobude in tolažila, da se laže živijo v dane, premnogim izmed njih še povsem nove in neznane razmere".

"Diamantni jubilej Alojzijevega" v Gorici. — Letos je 75 let, odkar je bil odprt v Gorici (leta 1891) slovenski dijaški zavod "Alojzijevešče". Premnog slovenski mož, zlasti pa malone vsi domači goriški narodni voditelji, so izšli iz tega zavoda, ki še vedno z uspehom opravlja svojo nalogo. Tudi med nami jih je nekaj, ki so se vzgajali in izobraževali v tem zavodu.

Slovenske sestre v Rimu so odprle na Piazza Caprera, blizu Via dei Colli, zavod za ostarele gospe. S tem so izpolnile željo svoje dobrotnice, ki jim je v hudih časih polpretekla dobe veliko pomagala.

Novo begunsko taborišče v Trstu. — Za begunce v vzhoda, v prvi vrsti seveda iz sosedne Jugoslavije, je bilo pred nekaj časa odprto novo taborišče. Novo taborišče zgradbe je blagoslovil tržaški nadškof msgr. Santin. Sv. oče je poslal pozdravno brzojavko in svoj očetovski blagoslov. Odprtju je prisostvoval tudi tržaški konzul ZDA. Ravnatelj tržaške veje organizacije za mednarodno pomoč beguncem je ob tej priložnosti povedal, da je šlo skozi staro tržaško begunsko taborišče v zadnjih 12 letih nad 50.000 oseb. In ker ta pojav še ne kaže znamenj pohanjanja, pač pa naraščanja, v Trstu namreč sedaj registrirajo povprečno mesečno po 450 prihodov, v poletnem času pa celo do 750 novih beguncev, zato se je zdela njegovi organizaciji potrebno, da je postavila namesto starega žalostnega taborišča novo, bolj prijazno. J. S.

JANEZ JALEN:

Ovčar Marko

POVEST

"Pa če bi bile češnje že zrele in rdeče?"

"Ph!" Se je razhudil: "Se takrat bo prezgodaj za ničemurnost, ko boš sama kakor zrela češnja, če boš kdaj."

"No, pa ne." Vrgla je golence v travo.

"Kaj se nič ne bojiš, da bi Zavrhom medved ne raztrgal Marka?"

"Se malo ne. Medved naj se boji Marka."

Vendar je ostala pri oču in se z njim vred zazrla v Peči. Jokovih jarcev ni bilo več videti; Markove pa je Volkun poganjal skozi tesen pod križem. Marko sam je pravkar stopil od križa na nasprotno stran poti in obstal na visoki skali. Iz vasi in s polja se je videlo za njim in nad njim samo jasno nebo.

"Traa-taaa!"

"Trobi," se je razveselila Manica.

"Slabo trobi," se je vznevoljil Jernej.

"Hooohooj!" se je oglasila s polja Rozalka.

"Hooj," se ji je pridružila na vrtu Manica.

"Traa-taaa!"

Dekleti sta izsuli kamenje iz truge in obstali tesno druga ob drugi. Bolj iz otroške preprostosti kakor zares je šnila v glavo Rozalki čudna misel: "Tebe kliče: Aańčkaa!"

"Hooohooj!" se je odzvala Ančka, se tisto jutro pritisnila nasmešnila in se tesno pritiskala k Rozalki, Markovi sestri.

Marko je spoznal njen glas in je še enkrat zatrobil: "Traa-taaa! Aaan-čkaa!"

Marko je zginit s skale, odšel za tropom in sram ga je bilo, da se je jezil nad Ančko.

S polja se je odzvalo še več hohojev in v nobenem ni bilo sovraštva. Zavist se je skrila in molčala, odkar je Marko obstal pred medvedom.

Dekleti sta zopet prijeli za trugo:

"Pobožala bi te, Ančka, ko bi ne imela od prsti grdih rok."

"Poljubila bi te, Rozalka, ko bi ljudje ne videli."

Obema je bilo tako dobro.

Jernej pa je skril glavo v dlani. Manica je mislila, da je zadržal, in se je tiho izmuzala od njega, da bi ga ne zbudila.

Staremu ovčarju pa so same od sebe začele teči solze. Tako hudo v življenju mu je bilo samo še tisto uro, ko so mu zabili rajnico v krsto. Z njo je živel kratka leta, z gorami pa nad pol stoletja. In nikoli več jih ne bo videl. Nikoli več:

"O, ljubi moj Bog!"

In je videl Boga Očeta. Z visokih oblakov je priplaval na rahli meglici v škrbino med Stolum in Srednjo pečjo in ni imel zlatega žezla v roki. Skoraj delavniški je bil in ga je dobrohotno ogovoril, njega, opešanega ovčarja:

"Ali spet za vnuke moleduješ?"

"Gospod Bog! Zase bi prosil. Če Ti je prav, vzemi me k sebi; dognal sem."

"Boš pa Ti nanje popazil."

"Ali sedaj veš, da vem?" Skoraj hud je bil.

"Vem, vem, vem."

"Prav." Zopet se je dvigal proti visokemu nebu in čim više je bil, tem bolj je bil prazničen.

"Ljubi moj Bog, še nekaj."

Pogledal je nazaj.

"Če bi me v nebesih zraven moje rajnice posadil."

Ni mu odgovoril. Izgnil je. Rozalka, ki je prišla kuhat južno, se je oca prestrašila, tak je bil. Pomagala mu je v hišo.

Drugi dan zgodaj dopoldne je prignal za Markom in Jokom na Jezerca Gašper Poklukar Muhovčev trop. Njegov pes, Ravsmu je bilo ime, se je takoj po-

kadil v Hrusta, pa je hitro odnehal, ko je zarenčal nad njim Volkun.

Okrog poldneva je pripel za Planjavčevimi jarci Mežkov Joža. Imel je za varstvo slabotno psico Živo. Pa ga ni nič skrbelo.

Zadnji je pripasel do koč Podrobarjev trop šaljivi Blaž Podgošar, brez psa. Ko so ga vprašali, kaj bo, če se pritihopti volk, jim je odgovoril: "Naj le pride. Mu bom tako povedal, da bo od smeha počil, pa bo sit."

Reber je obmolnila in počivala. Le vsako jutro in vsak večer so zapeli kozji zvončki in redkokdaj Koračkov rog.

Oživel pa je pot čez Vrh. In z nje je marsikako jutro, kadar so nesle dekleta v rožastih škafih, z belimi prti prevezanih, mleko s planine, zaplavala nad poljem med Pečjo in Savo zdrava pesem.

SLEČ ŽARI

Zadnjo skledo mleka je posnela Bajtnikova Mica, pokrila smetano in je, dasi ni imela navade sama s sabo govoriti, glasno spregovorila: "Prav ponjo bom morala iti."

Mica je že več let planinila v rodinski koči, ki je bila edina zidana na Jezercih; dandanes je zapuščena, bo v nekaj letih razvalina in bo izginila, kakor so izginile druge stare koče in tamori.

Izpred praga se je ponovno ozrla proti spodnjemu jezeru, na stezo, po kateri je počasi prihajala Frčjeva Reza z velikim šopkom razcvetelega sleča v roki.

"Drugam moram obrniti misli jekliču," je sklenila korenjaška Mica in sedla na klopec pod smreko, tako debelo, da sta jo dva moža komaj objela.

"Rezka! Najbolj rdeče vejice sleča si nalomila. Prisedi!"

"Za pred Mater božjo sedmerih žalosti sem jih." In je sedla.

"Sem videla, da si jo prinesla s sabo v planino. Ne vem, če si prav naredila."

Nekaj svetega moramo imeti tudi v planinah pri sebi ko k mašam ne moremo."

"Imaš prav. Pa — ne s sedmerimi meči prebodenega srca žalostne Matere božje za mladega dekliča kakor si ti."

"Najlaže pred njo molim."

Solze so ji stopile v oči.

Mica jo je prišla za roko in jo očitajoče pogledala: "Rezka?"

"Kaj me gledaš?"

"Spet si bila v Globokem potoku pri Štefanovem križu."

"Kako to veš?"

"Pred mano Zavrhom nihče nič ne more skriti. Še mravlje ne kadila in svoje zalege. In ko si predvčerajšnjim vsa zasopla pritekla h kočam in pripovedovala, da si v Globokem potoku čutila medveda, sem kmalu za tabo prišla tudi jaz. In jaz sem bila tisti medved, ki je v gošči nad Štefanovim križem godrnjal in lomastil."

"Zakaj si me tako prestrašila?"

"Zato sem te, ker nisem mogla več gledati tvojih solza in ker sem te hotela za vselej oplasiti, da ne boš več hodila jokati za Štefanom."

"Oh! Da ga je morala smreka ubiti. In še previden ni bil. Oh! Preveč sva bila prijatelja."

Skrila je glavo v rdeči sleč in bridko jokala.

Mica jo je nekaj časa molče opazovala in premišljala, ali bi ali bi ne. Pa ko se je spomnila, da Reza nima mame, prav za prav nikogar, se je odločila, da bo. Prisedla je tesno k njej, k revici, in jo milovala kakor lastnega otroka.

"Rezka! Kakor te ogledujem, ne morem verjeti. Ne bo res. — Morebiti le drugače nisi zdrava."

V Južni Koreji mislijo spomladi na volitve

SEOUL, J. Kor. — V Južni Koreji vlada vojaška diktatura generala Parka, ki je pa odeta v demokratično obleko. V diktaturi živi namreč tudi parlament, ki šteje 175 poslancev, med njimi jih 110 pripada vladni demokratski republikanski stranki. Voditelj stranke je pa poslanec polkovnik Kim, ki je duša vse korejske politike.

Kim je napravil načrt za revolucijo v l. 1961, bil je tudi glavna sila pri sestavljanju zadnje petletke, ki se ravno sedaj končuje in pripravlja, da preide v novo. Polkovnik Kim se že pripravlja na volitve, toda ne uradno, kajti predsednik Park je prepovedal na zunaj vsako volilno propagando, dokler volitve ne bodo razpisane. Vsi znaki pa govorijo, da bodo prihodnje pomlad najprej razpisane predsedniške volitve, kjer bo na novo izvoljen general Park za predsednika; parlamentarne volitve bodo pa par mesecev pozneje. Zmagala bo zopet vladna stranka, ker je opozicija preveč razbita.

General Park bo vladal do leta 1971. Takrat ne bo mogel več kandidirati, ker ustava dovoljuje samo dvakratno kandidaturu. Mislijo, da bo polkovnik Kim njegov naslednik, ako seveda Park ne bo spremenil ustave sebi v korist. Sreča za Korejo je v tem, da general Park ni preobjesten, polkovnik Kim pa ne sili v javnost. Zato dela korejska politika že par let videz velike stabilnosti. Pa tudi gospodarski napredek ni ravno slab, akoravno inflacija mori deželo.

Naser se ne more rešiti muslimanskih bratov

KAIRO, ZAR. — Muslimanski bratje so posebna verska organizacija, ki sovraži Naserja in njegov socializem in bi rada spravila v Egiptu muslimanske verske odličnike na vodilna mesta v javni upravi. Čeprav je konservativna, ima v svojih vrstah tudi dosti egiptovske mladine. Že l. 1954 so njeni pristasi napravili prvi ponesrečeni atentat na Naserja. Naser jih je takrat začel preganjati, toda jih ni mogel do danes ukrotiti.

Kako živahni so pod zemljo, priča dejstvo, da so letos vprizorili že tri atentate na Naserja, ki so se vsi ponesrečili. Režim je do sedaj polovil 377 zarotnikov. Okoli 200 jih je bilo že obsojenih, ostali pridejo sedaj na vrsto. Proti 107 teče ravno sedaj razprava. Polovica zarotnikov še ni dosegla 21 let. Organizacija ima torej med egiptovsko mladino kar dosti zaslonbe. Po poklicu je med zarotniki 60 učiteljev in profesorjev, 28 univerzitetnih študentov, 36 pripadnikov svobodnih poklicev, kakih 50 pa je Naserjevih uradnikov v javni upravi, v vojašnicah in pri policiji. Kot se vidi, ni mogel Naser porušiti muslimanske verske zavednosti.

Castro pripravlja posebno slovesnost za 26. julij

HAVANA, Kuba. — Castro pripravlja za 26. julij posebno narodno slovesnost. Hoče namreč oživiti spomin kubanskega naroda na 26. julij 1953; to je dan, ko je Castru spodletel prvi napad na režim diktatorja Batiste. Ta dan so preje na Kubi zmeraj slovesno praznovali, toda zadnja leta so komunisti poskr-

beli, da je praznovanje ponehaval. Castro ga sedaj hoče zopet spraviti do nekdanje veljave.

Havanski diplomatje si belijo glave, zakaj se je Castro odločil za novo taktiko. Ali je morda spoznal, da so Kubanci že siti njegovega komuunizma in bi radi imeli zopet nekaj več kubanskega nacionalizma? Ali se morda želi odmakniti tako od Moskve kot od Peipinga in igrati vlogo Tita v srednji Ameriki? Vsi pa pričakujejo, da bo Castro 26. julija zopet osrečil Kubance z dolgim govorom in jim povedal, zakaj se je zopet vnel za nekdanje slovesnosti na ta dan.

Delo za moške & ženske

WANTED
KITCHEN HELP
Male or female
Also Waitress
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214

(x)

Moški dobijo delo

Iščemo delavce
z nekoliko strojnega znanja. Jih izučimo. Starost in jezik nobena ovira.
Earnest Tool Works
1828 Fulton Rd.
telefon 781-9841 (138)

Barvamo zunaj in znotraj,

izvršujemo vsa hišna popravila. Za brezplačen proračun, za vsa naročila, pokličite 361-8910. —(138)

Diesel stroji na železnica

CHICAGO, Ill. — Union Pacific in Burlington žel. družbi sta prvi uvedli Diesel lokomotive v osebni promet, Santa Fe in Southern pa v tovarni.

MALI OGLASI

Naprodaj
Grocerija in mesnica se mora prodati do 31. julija. Dobra prilika. Nobena pametna ponudba se ne zavrne. Kličite 531-3338 do 6. ure pop. (140)

Naprodaj
Zidan bungalov blizu E. 185 St. Prodaja lastnik. Kličite IV 1-4513. (140)

LASTNIK PRODAJA
4-stanovanjsko zidano, dobro ohranjeno hišo — 140 St. pri Lake Shore Blvd. Za vsa neobvezna pojasnila kličite 731-4378. —(139)

Sobe se odda
5 opremljenih sob in kopalnico se odda zgoraj dvojici, garaža. Na E. 67 St., severno od St. Clair Ave. Kličite 391-6655. (138)

Poslušajte in podpirajte
RADIO WAUWATOSA
"WTOS" 103,7 Meg.
Milwaukee, Wis.

"Slovensko radijsko kulturno uro"

v besedi, melodiji in pesmi.
Vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne.

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Kvalitetni novi domovi
Ranč hiše s 3 spalnicami, polna klet, 1½ kopalnice, 19.990.

Ranč hiše s 4 spalnicami 1½ kopalnice, polna klet, 20.990.00.

Zidana ranč s priključeno garažo, 3 spalnice, 20.600.

Zidane 2-družinske, 6-6, ki bodo zgrajene na lotu pri E. 260 St. 33.900 in več.

Dvodružinska 5-5, 2½ garaže, lastnik mora hitro prodati. 19.900.

UPSON REALTY

499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprto od 9. do 9. (140)

Obijamo in ometemo vsakovrstne stene in stropne pri novih in starih domovih. Za pojasnila kličite AN 1-1060. (139)

Naprodaj
Hiša, 4 spalnice, 1½ aker zemlje, na Pleasant Valley Rd., Parma; 84 sadnih dreves, 50 trt grozdja, 100 zimzelen, 80 vrtnic, zidana hiša. Kličite 845-2153. Blizu bus linije. (138)

Hiša naprodaj
5-sobna zidana hiša, klet, dvojna zidana garaža, je naprodaj v Euclidu. Se prodaja brez agentov. Za pojasnila kličite RE 2-7334. (139)

Naprodaj
Dvodružinska hiša na E. 68 blizu St. Clair Ave.; nova streha, velika dvojna garaža, velika klet. Lastnik prodaja 391-0596. (139)

Hiša naprodaj
V bližini cerkve Marije Vnebovzete, zelo čista in v dobrem stanju. Ima 4 spalnice. Cena 14.800. Kličite 752-2414. (x)

KUPUJTE PRI MAY DNEVNO: V MESTU OD 9:30 DO 5:45, PON, IN ČETRTO DO 9:00, V PODRUŽNICAH OD 9:30 DO 9:30.

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

the **MAY** co.
ALL 6 STORES

JANTZEN'S "CITY SLICKERS" SE BLEŠČE V BARVASTEM, LAKASTEM USNJU

Najmodernejša obutev žari po mokrem izgledu barvastega, lakastega usnja. Nudi vam jo Jantzen v tem ličnem salonskem čevlju. Poglejte nizko obliko, naznotraj pomaknjeno peto, premakljivo zlato zapono, manj šilasto, zaokroženo obliko. Čudovito z debelimi nogavicami! Dame, nabavite si moderno obutev, kupite zgornje čevlje iz vinsko rdečega ali rjavega lakastega usnja. Samo \$14 za par. Women's Boulevard Shop, pritličje, v mestu in podružnicah.

TRYGVE GULBRANSEN

DEDIŠČINA GOZDA

In medtem ko so minevali dnevi, je preko gozdov z vso silo prihrumela pomlad, ki je preko rebri razprostrla zelen blek, preko gozdnih tal cvetočo preprogo, zbudila ptiče in narasle potoke in sončni zrak je bil poln omamljivega vonja po rasti in pomladi.

Adelajda je preležala vse noči v koči in prisluškovala glasovom gozda; kadar je veter s seвера potegnil preko vrhov, so bili visoki in piskajoči, kadar pa je zapihal težki severozapadni, so bili globoki in uspravajoči. Da, doživela je mogočne stvari. Slišala je srdito rjovenje losov, in sama je videla, kako so te mogočne živali šle preko Trollfjellalmskega močvirja.

Oče Dag ji je pokazal sledove vseh mogočih živali, in malo južneje sta na enem izmed izprehodov odkrila celo svežo medvedjo sled.

In nekega dne sta šla preko pobočij do skrajnih naselbin. Videla je svojevrstne ljudi, otroke in kočje. In videla je poletne bjorndalske hleve, ki so stali tu

zunaj sredi gozdov na cvetočih pobočjih in zelenih ravninah, z lesenimi ogradami in vratci, skozi katera so vodila pota.

S seboj domov je vzela cel svet novih vtisov.

Četudi je čudno slišati — toda Adelajdino doživetje s strašnim začetkom in milostnim koncem je potisnilo njeno bolečino nad smrtjo otrok daleč v ozadje.

Toda v urah, ko je mislila na Dagovo nevarnost ali pa na mnogovrstnost gozdnega sveta, jo je zaradi otrok včasih še obšel globok obup; potem je izra-

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

IMMEDIATE OPENING

CANDY MAKER

WITH RETAIL EXPERIENCE

PERMANENT WORK

For Interview Call
Charles Stoffel, 312-668-4741
Wheaton, Illinois
Phone Or Write

THE CHOCOLATE SHOP

134 W. South Street
Kalamazoo, Michigan
616-343-4031 — 616-343-2450
Harold Moloney

MEN!

Day & Night Shifts

For

BENCH WORK

Good Pay and
Good Company Benefits

Reprogle Globes Inc.

1901 N. Narragansett

MEN

- BENCH HANDS
- HYDRAULIC OPR'S.
- STOCK MEN
- FULL TIME DAYS
- ALSO LIGHT FACTORY WORK

APPLY:

Personnel Dept.

Reprogle Globes

1901 N. Narragansett

LAB TECHNICIAN

High school graduate with mechanical ability to work in our Engineering Laboratory. Will perform tests on parts and assemblies for gas ranges. Experience not necessary, but high school science courses and good grades essential. Liberal benefits. Salary open.

HARPER-WYMAN CO.

930 N. York Rd. Hinsdale
325-3400, Ext. 61
An Equal Opportunity Employer

BUSINESS OPPORTUNITY

RESORT-TAVERN-DINING ROOM

By owner.

Apts. with good income. Year round. On beautiful Chain of Lakes. Retiring. Due to illness. Best offer. JU 7-0046. (139)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — Vic. 61st & Pulaski
Brick income home. Modern 2 lge. 4 room apartments. Enclosed porches. Full bsmt. 2 car gar. Patio, many extras, Nr. schools, shopping, transp. Very reasonable. LU 5-4638. (139)

AUTO FOR SALE

CHEV. — '59 Conv. Red. Price

\$499. "348" Eng. 3 duces. Stick.

5111 W. Madison GMC CO 1-5617

TRADE ANYTHING OF VALUE

(140)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

BEEF BONERS

- * Highest Wages
- * Liberal Fringe Benefits
- * Hours 7 A.M. - 3:30 P.M.

Apply

Mr. Waddington

SWIFT & CO.

4155 S. Packers

An Equal Opportunity Employer (140)

BUSINESS OPPORTUNITY

SOFT WATER SERVICE — 28 Yr. Est. Exclusive Franchise. \$400,000. Parent company will supply 90% of capital over 10 yr. period.

Contact:

ASSOCIATED MANAGEMENT SERVICES COMPANY
2217 Tribune Tower, Chicago 60611
PH: 312-644-0828 (140)

BUSINESS EQUIPMENT

BEAUTY SHOP

Furniture and equipment in perfect condition.

GR 6-9124

(138)

Prod ARC Welders Gang Punch Operators Rack Punch Operators Cope Shear Operators Power Press Operators

Qualified People Can Expect
ABOVE AVERAGE
INCENTIVE EARNINGS
PAID INSURANCE
EIGHT PAID HOLIDAYS
And Many Other Fine Fringe Benefits

WE ARE NOW HIRING
FOR THE ABOVE POSITIONS

Apply

General American Trans. Corp.

4405 Euclid Ave.
East Chicago, Ind.
An Equal Opportunity Employer (138)

PAINTERS (4)

Steady work and top wages.

For North Suburbs, have car.

N. C. DECORATIONS, PH. 475-8499

(139)

čunala, kako stara bi zdaj bila in se nad tem gorko razjokala. Toda novi in krepki vtisi so kmalu prevladali in izpolnili njene misli.

Pri očetu Dagju so bila ta doživetja zapustila različne starostne sledove, in kakor pogosto stari ljudje, tako je tudi on potoval nazaj v dneve svoje mladosti. V silnih dogodkih poslednjega časa je spet pričel iskati božje namere. In često je razmišljal o vzrokih, ki so ga bili nagnili, da se je odpeljal na Hammarbo, in se tam ozrl po mlademu dekletu. V očeh Gospoda je bila to gotovo svojevoljna trma — in nedavno je prišla nesreča kot opomin, češ da je v božjih rokah, da rod izbriše ali pa ga pusti živeti...

In smel je videti Adelajdo, kakšna je bila za svojo lepo, nežno zunanostjo; ni se ustrašila ne krvi in ne blata. Ne, ona, Adelajda, je bila že fant od fare. Morda mu je hotel Bog pokazati moč njene ljubezni, ki rešuje življenje — in pač tudi lahko spravi na svet novo življenje.

Da, tako je moral to razumeti in Bogu zaupati, in zdaj ne sme starčevsko samovoljno posegati v bodočnost.

Mladi Dag se je zdaj čisto preselil v sobo poleg Adelajdine izbice. Dokler so ga rane še srbele in se celile, dokler ne bodo njegove prsi čisto dobre in glava jasna, ne bo smel zahajati v gozdove. Kajti od nesreče sem so nekam čudne slike prevzemale njegove misli.

Gozdovi s svojim življenjem ga zdaj niso več vabili s staro močjo. Iz dneva v dan je bolj čutil potrebo, da bi se odpočil in bil blizu Adelajdi. Ona zdaj ni bila več samo nežen, lep in poželjen vreden človek; bila mu je toplota in sreča sama. Nikoli več ni omenila dečkov, nikdar več ni jokala v njegovi navzočnosti, nikoli ni izpregovorila žalostne besede. Prihajala in odhajala je pogumna in vzravnana, krepka, močna in naj je bil dež ali sonce, vedno je bila čudovito mirna. Sprva je prenočeval v izbi, v veliki, topli postelji in potem ga ni več pustila oditi. V prvih težkih dnevih ga

je pripravila do tega, da je na malem balkonu sedel na soncu, in od tedaj je sedel ves čas tam. Prve večere mu je čitala iz svojih knjig in mu to in ono razložila, mu igrala na lutnjo in poleg tiho pela. In potem je bilo tako — vsak večer.

S previdnim vpraševanjem si je nekoliko pojasnila, kako se je bila zgodila nesreča; da, tu pa tam ga je skoraj pripravila do pripovedovanja. Vse je bila spravila v zvezo in izpraševala je tudi očeta Daga, dokler končno ni vedela vsega — o starem pregovoru in Dagovem doživetju. Morda je bila ona tista, ki je napisala na liste neke knjige — pripovedko o Mrtvaški gori...

Bila je pomladna noč. Skozi odprta okna dekleške sobe ni prihajal ne sunek vetra, ne preprih, ne šumenje — le rahel diš pomladi in noči. Zavesa se je napihovala in v vetru vihrala, vihrala je tudi posteljna zavesa...

Iz postelje so se zaslislale besede, sprva tipajoče in nerazumljive. Postelja je hreščala. Adelajda se je previdno dvignila na komolec, iztegnila roki, bilo enakomerno in brez omanja, se sklonila nad Daga in

prisluhnila. Zadnje noči je bil nekam nemiren, ječljal je in nerazumljivo govoril in se mučil, da bi oblikoval besede. Zato ga je bila zbudila, da bi ga iztrgala iz težkih sanj. Zdal pa je sedla in prisluhnila. Morda je bolje, da je vedela vse in se z njim o tem pogovorila. "Trava... v potoku... v gozdu..." je mrmral, "klike in klike... s strujo... pa se vendarle ne premakne z mesta. Lokvanj v ribniku... listi... plavajo na valovih... plavajo... plavajo... zakoreninjeni na istem mestu..." Tem so sledile še druge nejasne besede, ki jih ni razumela, dokler ni nena doma kot v jezi zakričal: "Ne... nobenega snega... nobenih vrhov... v senci... duše... duše... zgoraj v soncu..." Besede so postale nerazložne in potem je bil tiho.

Dolgo je prisluškovala Adelajda, čakala je, da bo sledilo še več, toda Dagove prsi, ki jih je bila zakrpala, so dihale zdravo in enakomerno. Nagnila se je nadenj in prisluhnila. Njegov diš je bil čist in svoboden, brez bolnega glasu, srce je trkalo in hovanja.

Toda njegova glava? In vse te čudne prikazni? Tudi temu je skušala kot praktična žena prisluhnuti, kakor pljučam in srcu; toda glasovi glave, ki so prišli z jezikom do izraza, so ostali nerazložni. Trava, lokvanji, duše. Kdo naj bi to razumel?

Zdela se je, da glava še ni bila v redu in to je bilo opasno. Toda — Adelajda je znova legla, tesno poleg Daga. Živel je, bil je topel in dihal je. Položila si je njegovo glavo na svoje rame, zaprla oči in zaspala v pomladni noči.

Adelajda in Dag sta sedela na balkonu pred dekleško sobo. Na

obeh straneh je bila kratka klop, ravno dovolj široka za dva. Adelajdine oči so bile jasne in globoke kot gozdno jezero in njen pogled, ko se je okrenila k njemu, je bil miren.

"Na kaj si mislil takrat, ko si z vrha gledal v deželo smrti?" je vprašala. Njen glas je bil miren in trden.

Počasi je okrenil k njej svoj obraz in jo odkrito pogledal. (Dalje sledi)

— V obeh Amerikah, Severni in Južni, živi okoli 330 milijonov ljudi.

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

NI MU PREVEČ VSEČ — Kuža liže nekam oprezno ribo, ki jo je ujel njegov mladi gospodar Bodie Cox v reki Colorado v Arizoni.

8

STEKLENIC

Nič zastavnine •
Nič vračanja

Stroh's
spada tja,
kjer je veselje...

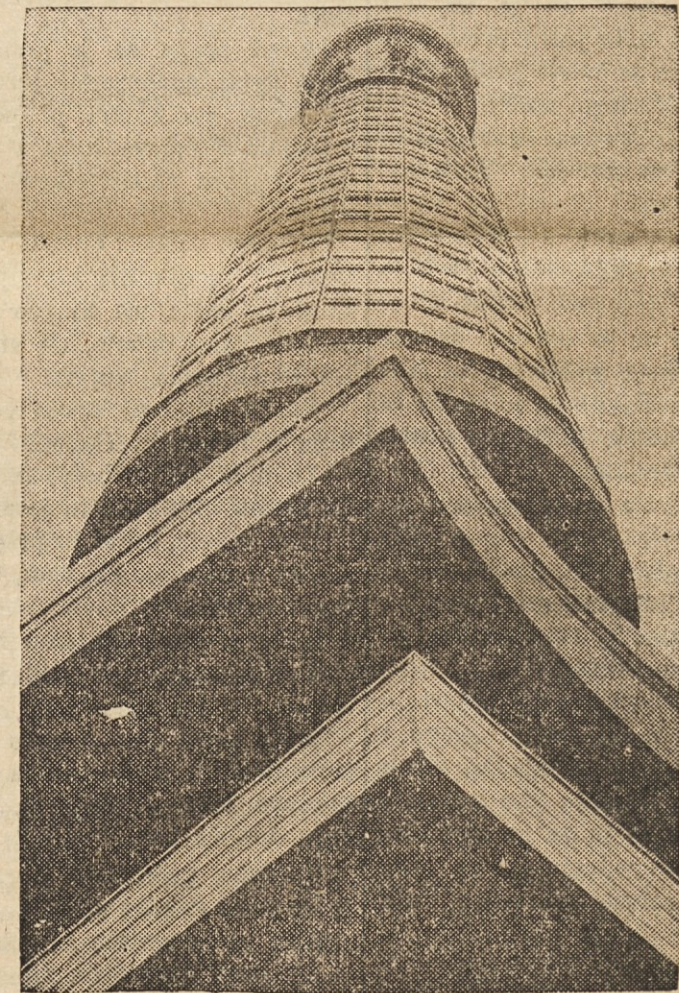
... Kjerkoli se ljudje zabavajo, najdete z ognjem varjeno Stroh's pivo v priljubljenih kartonih z 8 steklenicami, za katere ni potrebna zastavnina ne vračanje. Ko boste šli prihodnjič v veselo družbo, vzemite s seboj več takih kartonov z 8 steklenicami Stroh's piva. Edino ameriško z ognjem varjeno pivo.

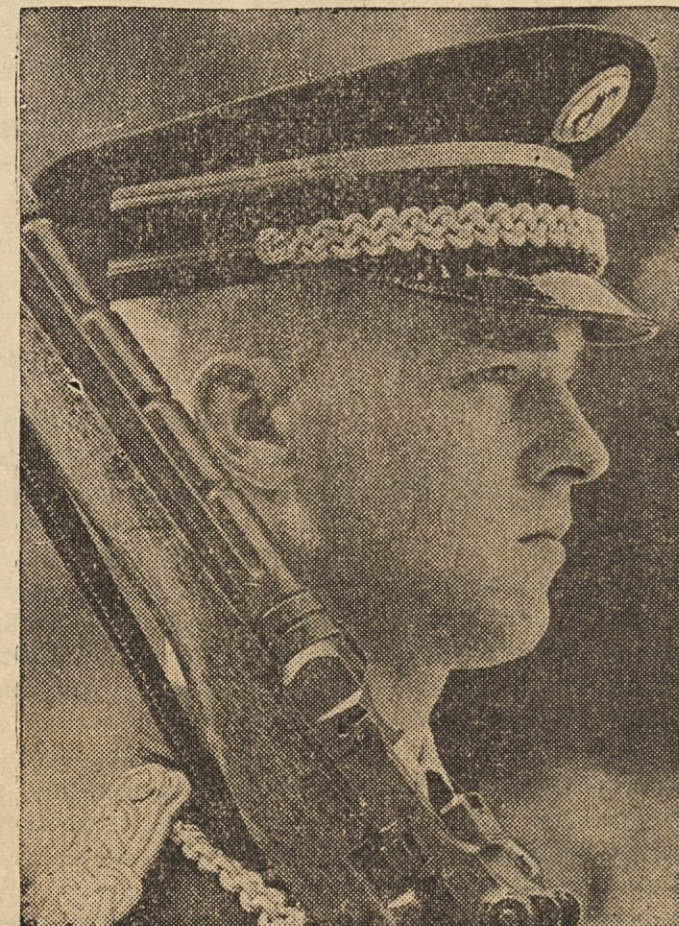
Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Stroh's

Z OGNJEM VARJENI OKUS

VISOK STOLP — Stolpnica Londonske pošte se dviga 619 čevljev visoko in ima na vrhu razgledno ploščad. Slika je bila posneta od tal proti tej ploščadi.

TO MU NI V ZABAVO — Spec. 4 Paul Frinthal stoji na častni straži na Arlington National Cemetery. V vročem viržinijskem soncu ali v hudem naliivu ta služba ni ravno prijetna.